

Методологічні пояснення

Адміністративно-територіальний устрій – поділ території держави на систему адміністративних одиниць.

Адміністративно-територіальна одиниця – автономна республіка, область, район, місто, район у місті, селище міського типу, село, селище.

До міст спеціального статусу відносяться Київ та Севастополь; республіканського значення – міста, безпосередньо підпорядковані органам державної влади Автономної Республіки Крим; обласного – міста, безпосередньо підпорядковані органам державної влади області.

Розрахунок (оцінка) чисельності населення – наближене визначення чисельності населення на території країни або її частини без проведення перепису населення.

Розрахунок (оцінка) чисельності населення базується на даних останнього перепису населення з урахуванням природного і міграційного руху населення, а також змін чисельності населення внаслідок адміністративно-територіальних змін.

Наявне населення – населення, яке на момент перепису перебуває на певній території, враховуючи тимчасово проживаючих.

Тимчасово проживаючі – особи, які на момент перепису населення перебувають на території певного населеного пункту, але постійно проживають в іншому населеному пункті (за умови відсутності у постійному місці проживання не більше ніж 12 місяців).

Постійне населення – населення, яке постійно проживає на момент перепису на певній території, враховуючи тимчасово відсутніх.

Тимчасово відсутні – особи, які постійно проживають у цьому населеному пункті, але на момент перепису населення перебувають за його межами (за умови, якщо термін їх відсутності не перевищує 12 місяців).

Міське населення – населення, яке проживає у міських населених пунктах.

Сільське населення – населення, яке проживає у сільських населених пунктах.

До міських населених пунктів належать міста та селища міського типу, до сільських – села і селища.

Середня чисельність населення розраховується як середня арифметична з чисельності на початок і кінець звітної періоду.

Щільність населення – ступінь населеності певної території, розраховано діленням чисельності наявного населення на площу території країни в цілому чи окремого регіону. Площа території наводиться за даними Державного агентства земельних ресурсів України.

Природний рух населення – демографічний процес, що змінює чисельність і склад населення внаслідок народжуваності, смертності, шлюбності та розлучуваності.

Відомості про народження, смерті, шлюби та розлучення формуються на підставі щорічної статистичної розробки даних актових записів цивільного стану, які заповнюють в органах державної реєстрації актів цивільного стану.

Природний приріст (скорочення) населення – різниця між кількістю живонароджених та кількістю померлих.

Народжуваність, смертність на 1000 осіб наявного населення (загальні коефіцієнти народжуваності та смертності) – відношення відповідно кількості живонароджених і кількості померлих протягом календарного року до середньорічної чисельності наявного населення.

Природний приріст (скорочення) на 1000 осіб наявного населення (загальний коефіцієнт природного приросту (скорочення)) – відношення природного приросту (скорочення) населення до середньорічної чисельності наявного населення або різниця між загальними коефіцієнтами народжуваності та смертності.

Кількість шлюбів, розлучень на 1000 осіб наявного населення (загальні коефіцієнти шлюбності та розлучуваності) – відношення кількості зареєстрованих протягом календарного року відповідно шлюбів і розлучень до середньорічної чисельності наявного населення.

Коефіцієнти народжуваності за віком матері – відношення кількості народжених дітей (живонароджень) упродовж року в жінок цієї вікової групи до середньорічної чисельності жінок у цьому віці. Розрахунок показника для вікової групи 15–49 років здійснено з урахуванням дітей, народжених жінками у віці старше 49 років і молодше 15 років, розрахунок показника для вікової групи 15–19 років здійснено з урахуванням дітей, народжених жінками у віці молодше 15 років, розрахунок показника вікової групи 45–49 років – з урахуванням дітей, народжених жінками у віці старше 49 років.

Сумарний коефіцієнт народжуваності показує, скільки в середньому дітей народила б одна жінка упродовж усього репродуктивного періоду (15-49 років) при збереженні в кожному віці рівня народжуваності того року, для якого обчислені вікові коефіцієнти. Сумарний коефіцієнт народжуваності обчислюється як сума вікових коефіцієнтів народжуваності для вікових груп в інтервалі 15–49 років.

Вік – період від народження людини до того чи іншого моменту життя. Вік визначають кількістю повних років, що прожиті людиною на цей момент, для дітей до 1 року – кількістю повних місяців, а для дітей до 1 місяця – кількістю повних днів, годин.

Вікова група населення – сукупність людей певного віку.

Середня очікувана тривалість життя при народженні – кількість років, які в середньому належить прожити даному поколінню народжених за умови, що протягом всього життя цього покоління (при переході його від одного віку до іншого) рівень смертності буде дорівнювати сучасному рівню смертності населення в окремих вікових групах.

Джерелом інформації про причини смерті є лікарське свідоцтво про смерть, фельдшерська довідка про смерть, лікарське свідоцтво про перинатальну смерть.

Розробка причин смерті з 2005р. здійснюється у відповідності з Міжнародною статистичною класифікацією хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я Десятого перегляду.

Коефіцієнт смертності дітей у віці до 1 року (кількість померлих дітей у віці до 1 року на 1000 живонароджених) розраховують за формулою:

$$KCH = \left(\frac{M_0 + M''}{N_0} + \frac{M_1}{N_1} \right) * 1000$$

де M_0 – кількість померлих у віці до 1 року із числа народжених у тому році, для якого обчислюється коефіцієнт;

M'' – кількість померлих дітей у віці до 1 року, рік народження яких невідомий;

M_1 – кількість померлих у віці до 1 року із числа народжених у попередньому році;

N_0 – кількість живонароджених у тому році, для якого обчислюється коефіцієнт;

N_1 – кількість живонароджених у попередньому році.

Міграційний рух населення – демографічний процес, що змінює чисельність і склад населення за рахунок його територіального переміщення.

Відомості про міграційний рух населення формуються на підставі щорічної статистичної розробки даних талонів зняття з реєстрації місця проживання в Україні та відомостей про реєстрацію місця проживання особи, які надають територіальні підрозділи Державної міграційної служби України.

Кількість прибулих (прибуття) визначають за відомостями про реєстрацію місця проживання особи.

Кількість вибулих (вибуття) визначається за талонами зняття з реєстрації місця проживання в Україні.

Міграційний приріст (скорочення) населення – різниця між кількістю прибулих на певну територію та кількістю вибулих за її межі.

Міграційний приріст (скорочення) населення на 10000 осіб наявного населення (загальний коефіцієнт міграційного приросту (скорочення)) – відношення міграційного приросту (скорочення) населення до середньорічної чисельності наявного населення або різниця між загальними коефіцієнтами прибуття і вибуття.